

Kedves KOWALCZYK Elvtárs!

Kedves Elvtársak, Barátaim!

Örülünk a számunkra biztosított lehetőségnek, hogy a Lengyel Népköztársaságba látogathattunk és találkozhattunk Önökkel, harcostársainkkal.

Engedjék meg, hogy a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állambiztonsági Bizottság hirszerzése küldöttségének nevében hálámat és szívből jövő köszönetemet fejezzem ki Önnek, KOWALCZYK elvtárs, Önnek MILEWSKY elvtárs és Önnek SLOWIKOWSKY elvtárs, valamint összes vendéglátóinknak a tanácskozás kitűnő megszervezéséért, az elvtársias fogadtatásért és a meleg üdvözlő szavakért.

Engedjék meg, hogy szívből üdvözljem a testvéri szocialista országok hirszerző szervei e tanácskozáson részt vevő küldöttségeinek vezetőit, valamennyi tagját és az Önök személyén keresztül valamennyi harcostársunkat, a testvéri hirszerző szervek minden munkatársát.

A mély tisztelet és hála érzését szeretnénk kifejezésre juttatni azért a nagy szolgálatért, amellyel Önök járulnak hozzá a szocialista közösség országai és ezen belül a Szovjetunió állambiztonsága biztosításának és érdekei védelmének ügyéhez.

Nagy meglepéssel teszünk eleget a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Állambiztonsági Bizottság Kollégiumától és személyesen ANDROPOV JURIJ VLAGYIMIROVICS elvtárstól kapott azon kellemes megbízatásnak, hogy átadjuk testvéri kommunista üdvözlését és őszinte jókívánságait, amellyel sok sikert kíván tanácskozásunk munkájához.

Az SZKP Központi Bizottsága, a szovjet kormány, az Állambiztonsági Bizottság vezetése állandóan nagy figyelmet fordít az ÁBB szerveinek a baráti szocialista országok állambiztonsági szerveivel tartott kapcsolatai és együttműködése fejlesztésére minden vonalon, ezen belül a hírszerzés vonalán is, e tevékenységet a szocialista közösség egysége és együttműködése erősítésére irányuló közös erőfeszítések alkotórészének tekintve.

A jelen tanácskozás ismét arról tanuskodik, hogy a testvérpártok állandóan gondoskodnak országaink biztonsági szerveinek a közös célokért folytatott harcban való szoros együttműködéséről.

Országaink hírszerző szervei képviselőinek minden találkozója és tárgyalása fontos lépés a közöttünk kialakult barátság és együttműködés erősítésében és fejlesztésében. A munkatalálkozók során - amelyek az utóbbi években rendszeressé váltak - igyekeztünk Önökkel együtt megerősíteni az együttműködést, konstruktív jellegűvé tenni és fellen-díteni azt, növelni hatékonyságát.

A szovjet hírszerzés küldöttsége nagy jelentőséget tulajdonít ennek a tanácskozásnak, amelynek összehívását - véleményünk szerint - az a szükséglet diktálta, hogy kollektíven megvitassuk és értékeljük a nemzetközi helyzetben és az ügynöki-operatív helyzetben az utóbbi évek alatt lezajlott lényeges változásokat és ezen az alapon meghatározzuk a testvéri országok állambiztonsági hírszerző szervei további tevékenységének legfontosabb feladatait és irányait. Meggyőződésünk, hogy a kérdésekkel kapcsolatos véleménycsere lehetővé teszi számunkra, hogy tovább tökéletesítsük a hírszerző munka koordinálását, teljesebben kihasználjuk e téren tartalékainkat, következésképpen pedig még hatékonyabban segítsük pártjaink Központi Bizottságait a fontos internacio-

nalista és nemzeti feladatok végrehajtásában.

Engedjék meg, hogy kifejezésre juttassam azon meggyőződésemet, hogy a jelen tanácskozás eredményeképpen barátságunk még erősebbé, a testvéri hirszerző szervek harcos együttműködése pedig még szorosabbá válik a szocialista közösség valamennyi állama javára.

Elvtársak!

Mi jelentős időszakban, az emberiség életének valamennyi szféráját átfogó mély változások idején élünk. Az események alakulása megerősíti a kommunista testvérpártok által közösen kidolgozott azon következtetés helyességét, hogy a szocialista világrendszer, a nemzetközi munkásosztály, valamennyi antiimperialista erő vált e változások meghatározó tényezőjévé.

A szocialista világrendszer erejének és befolyásának növekedése az erőviszonyoknak a szocializmus, demokrácia és béke javára történt megváltozásához vezetett a nemzetközi küzdőtéren. A testvérpártok és a szocialista közösség országai kormányainak aktív, támadó külpolitikai tevékenysége kedvező hatást gyakorol a nemzetközi viszonyok alakulására, növeli a szocialista államok szerepét és tekintélyét a nemzetközi porondon.

Míg néhány évvel ezelőtt arról beszéltünk, hogy maximális erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy széles fronton kibontakoztathassuk a harcot a "hidegháboru" megszüntetéséért, úgy most elmondhatjuk: a szocializmus, demokrácia és béke erői jelentősen előrehaladtak e cél felé, a "hidegháboru" időszaka fokozatosan a múlttá válik s felváltja azt a nemzetközi feszültség enyhülése.

A szocialista közösség valamennyi haladó erő által

támogatott békés támadása nagyméretű pozitív előrehaladáshoz vezet a nemzetközi porondon. A legagresszívabb imperialista köröknek a "hidegháboru" folytatására irányuló vonala teljes mértékben diszkreditálta magát morális - politikai vonatkozásban, a különböző társadalmi berendezkedésű államok békés egymás mellett élésének elve pedig mind nagyobb mértékben bizonyosodik ma a nemzetközi kapcsolatok normájának, mind Európában, mind az egész világon.

"Mély meggyőződésünk, - hangsúlyozta L.I. BREZSNYEV elvtárs egyik beszédében - hogy a jelenkori nemzetközi kapcsolatok fejlődésének fő tendenciája a "hidegháborútól" a feszültség enyhülése, a katonai konfrontációtól a biztonság megszilárdítása és a békés együttműködés irányába történő fordulat."

A nemzetközi kapcsolatok ilyen irányu alakulása, mint pártjaink Központi Bizottságainak értékeléséből adódik, megteremteti a feltételeket ahhoz, hogy visszatartsuk az imperializmust a feszültségi göcök felszításától, a rakéta-nukleáris háboru kirobbantásától és egyidejűleg kedvező feltételeket teremt a szocializmus és kommunizmus építéséhez a szocialista közösség országaiban, valamint az antiimperialista erők aktivizálásához a kapitalista országokban. A szocialista országok egyeztetett külpolitikai vonala arra irányul, hogy a nemzetközi feszültség enyhülésének folyamatát visszafordíthatatlanná tegye.

A különböző társadalmi rendszerű államok közötti békés egymás mellett élés és egyszerű együttműködés elveinek igazolódása a szocializmus és kapitalizmus közötti éles harc közepette megy végbe. A két társadalmi rend küzdelme szakadatlan folyamat. A harc csak formáit változtatja, a hangsúlyt helyezi át egyik, vagy másik irányra, azonban annak

osztály lényege ennek során változatlan marad.

Legnagyobb megelégedésünkre teljes joggal megállapíthatjuk, hogy ebben a harcban mind világosabban rajzolódik ki a szocializmus fölénye: erősödik a testvéri országok népeinek morális- politikai egysége, sikeresen valósulnak meg ezek gazdasági és szociális fejlesztési tervei, erősödik gazdasági és védelmi potenciáljuk; minőségileg új határokhoz ért a szocialista közösség egységének és összeforrottságának erősítése, ami objektív törvényszerűség megnyilvánulása.

Ugyanakkor mélyül a kapitalizmus általános válsága. Az imperializmus pozíciói tovább gyengülnek. A második világháború óta a kapitalizmus még soha nem ütközött olyan gazdasági nehézségekbe, mint jelenleg. A kapitalizmus gazdasági válsága energetikai és valutáris káosszal tovább súlyosbodik. Nő a munkanélküliség, infláció és a létfenntartási költségek. A nyugati sajtó tele van olyan közleményekkel, hogy "az 1929-es válság rémei a kapitalista világ küszöbén állnak".

Mindezt politikai és társadalmi megrázkódtatások kísérik. Éleződik az osztályharc, szélesedik a sztrájkmozgalom, amely tömegméretet jelleget öltött. Számos kapitalista országban fokozódik a belpolitikai bizonytalanság, amely a kormányok gyakori változásához és hosszantartó kormányválságokhoz vezet.

A kapitalizmus általános válságának jelenlegi elmélyülése felujítja és kiélezi annak ellentmondásait, mind nagyobb mértékben diszkreditálja az imperializmust a lakosság széles rétegeinek szemében. Fokozódnak az imperialista államok közötti ellentétek, mindenekelőtt az imperializmus fő központjai, az USA, Nyugat-Európa és Japán közötti ellentétek.

Hangsúlyozni kell, hogy a kapitalista világrendszer további

fellazítását ellentmondásainak kiéleződését kétségtelenül elősegíti a nemzetközi feszültség enyhüléséért folytatott fokozódó harc.

Az imperialista hatalmak államfői jelenleg általánosságban nem is titkolják azt a válságállapotot, amelyben jelenleg a kapitalista társadalom van. Felhívja a figyelmet magára az a tény, hogy e politikusok nyíltan beszélnek a társadalmi válságról, azaz lényegében elismerik a kapitalizmusnak, mint társadalomnak bomlását. Önök valószínűleg felfigyeltek Kissingernek, az USA külügyminiszterének Restonnak adott interjújában ilyen vonatkozásban elhangzott érdekes kijelentésére, amelyre nemrégiben, ez év októberében került sor. Rámutatva azokra a hatalmas problémákra, amelyekkel a kapitalista világ kerül összeütközésbe, Kissinger azt mondta, hogy végzettség szerint történész lévén a tragédia elkerülhetetlenségének érzésével él. Ezért néz annyira pesszimistán - mint a külügyminiszter hangsúlyozta - azon nehézségek elhárításának lehetőségére, amelyekbe az Amerikai Egyesült Államok ütközik.

Franciaország elnöke Giscard d'Estaing néhány nappal ez előtt egy sajtókonferencián azt mondta, hogy az a világ, amelynek ő képviselője szerencsétlen és ez a szerencsétlen világ a katasztrófa felé halad. Értékelése szerint "a modern világ válsága tartós válság". "Gyakorlatilag az események vezetnek bennünket a katasztrófához!" - ismerte be a francia elnök. Felhívja magára a figyelmet az, hogy Giscard realistán rajzolva sötét perspektívát lényegében nem javasol semmilyen kiutat a kialakult helyzetből.

Mi kommunisták megelégedéssel látjuk Kissinger, Giscard d'Estaing és sok más burzsoá politikus kijelentéseiben annak kénytelen elismerését, hogy a kommunista világnak sikerül leküzdeni sok nehézséget, megoldani számos problémát, amelyekhez a nagy monopóliumok erőtlenségükkel bizonyultak.

Az imperialista burzsoázia legreakciósabb körei az ellentétekből és a mélyülő válságból a kiutat a nemzetközi küzdőtéren való kalandorságban, az események menetének erőszakos megváltoztatására irányuló kísérletekben, a haladó rendszerek és a nemzeti felszabadító mozgalom elleni harcban keresik. Erről tanuskodik a chilei véres fasiszta puccs, Ciprus függetlensége elleni agresszió, a reakció megmozdulásai Portugáliában és Uruguayban, a neofasiszták aktivizálódása Olaszországban és néhány más országban.

Az enyhülési folyamat megállítására és a "hidegháboru" időszakának ujjaszülésére irányuló törekvésben "egy fedél alatt" egyesülnek a különböző reakciós erők: a katonai- ipari körök képviselői, a szélsőjobbaldali államférfiak, politikusok és szakszervezeti vezetők, a fajüldözők, cionisták, neonácik és a szocializmussal és demokráciával szemben álló más ellenséges erők. Velük egy huron pendülve tevékenykednek a maoisták.

Meg kell állapítani, hogy azok a befolyásos nyugati körök, amelyek reálisan értékelik a világon belüli erőviszonyokat, és kénytelenek az enyhülés irányába haladni, minden erővel arra törekszenek, hogy a szocialista országokra erőltessék a nemzetközi problémák megoldásának Nyugat számára előnyös feltételeit és igyekeznek kihasználni az enyhülési folyamatot arra, hogy a szocialista országok pozícióinak gyengítésére irányuló intézkedéseket hajtsanak végre. Ennek során külön szerepet szánnak az ideológiai diverzióknak.

Ezzel egyidejűleg az USA és szövetségesei tovább növelik nemzeti fegyveres erőiket, erősítik agresszív tömbjüket a NATO-t azzal, hogy a katonai főlény pozíciójából megkiséreljék akaratukat a szocialista államokra és más országok népeire erőltetni. Az USA, mint fő ellenségünk politikájáról beszélve a következőkkel szeretnék foglalkozni.

Az SZKP KB főtitkárának, L.I. BREZSNYEV elvtársnak FORD

elnökkel Vlagyivosztokban tartott munkatalálkozójának eredményeiből ítélve az USA jelenlegi adminisztrációja, amely kénytelen számításba venni a világban megváltozott erőviszonyokat, a belátható jövőben nem mond le az enyhülésre és a Szovjetunióval, valamint a többi szocialista országgal való kapcsolatok fejlesztésére irányuló vonaláról.

Ezzel együtt nekünk józanul kell értékelni az USA kormányának szándékait, a szocialista országokkal való kapcsolatok fejlesztése terén és azoknak a nemzetközi problémáknak megoldásában, amelyekből az enyhülési folyamat függ. Teljesen nyilvánvaló, hogy az amerikai imperializmus nem mondott le és nem mond le a szocialista világgal szembeni ellenséges stratégiai céljairól. Figyelembe kell továbbá venni azt az állandó nyomást, amelyet a katonai-ipari komplexus, a reakciós politikai csoportosulások, s a cionisták gyakorolnak az USA vezető körei politikájának alakulására, amely erők többek között a szocialista országokra vonatkozó keményebb vonal érdekében lépnek fel. A Ford kormány külpolitikájára jelenleg nagy hatással vannak az USA komoly gazdasági nehézségei. Az USA uralkodó körei e helyzetből a kivezető utat a politikai és gazdasági expanzió fokozásának útján kereshetik. Maga az imperializmus természete is ez irányba serkenti őket.

Számolni kell azzal is, hogy a gazdasági nehézségek és a politikai erők további polarizációjának körülményei között az USA-ban aktivizálódhatnak a szélsőséges reakciós, fasiszta elemek, amelyek tevékenységének következménye az ország jövője szempontjából most még nehezen látható.

A feszültség enyhülésének folyamatában a leglényegesebb változások az európai kontinensen mentek végbe. Erről tanuskodnak bizonyos pozitív előrehaladások az európai szocialista és kapitalista országok közötti kapcsolatok vonalán.

Ehhez az ügyszöz nagymértékben járulnak hozzá országaink és vezetőink, L.I. BREZSNYEV elvtárs éppen hogy befejeződött franciaországi látogatása - széles körben kifejtett értékelés szerint - fontos lépés volt Európa politikai klimájának javítása útján.

Megvan az alap azt feltételezni, hogy a szocialista országoknak a közös erőfeszítésekkel sikerül elérni az össz-európai biztonsági és együttműködési értekezlet sikeres befejezését. Ez rendkívül jelentős lépés lenne az enyhülés megerősítésének ügyében.

Azonban a feszültség enyhülésére irányuló domináló tendencia ellenére aktív tevékenységet folytatnak még annak ellenségei, akik számos nyugat-európai országban még erős pozíciókkal rendelkeznek. A legreakciósabb körök, tartva az enyhülés kapitalista világra vonatkozó negatív következményeitől, igyekeznek gátakat emelni a szocialista államokkal történő együttműködés fejlesztése elé, korlátozni igyekeznek azt bizonyos keretekkel, széles körben felhasználnak olyan eszközöket, mint a békés egymás mellett élés pozícióin álló politikusok kompromittálása.

Az NSZK, Franciaország és más nyugat-európai országok kormánya folytatja a kapitalista Európa konszolidálására irányuló vonalat, úgy tekintve az integrációt, mint Nyugat-Európa nemzetközi porondon játszott szerepe növelésének, valamint a gazdasági nehézségekből való kijutásnak alapvető eszközét. Intézkedéseket eszközölnek az Európai Gazdasági Közösség megerősítésére, amely a kialakuló politikai, a jövőben pedig esetleg új, zárt katonai csoportosulás gazdasági bázisa.

Fejlődik az EGK-országok közötti politikai konzultációk gyakorlata, amelyek során egyeztetett vonalat dolgoznak ki, többek között a szocialista közösség országaival való kapcsolata-

tok alapvető problémáit illetően. Ezt mutatja többek között az EGK tagországok egyeztetett fellépése az összeurópai biztonsági és együttműködési értekezleten.

A közép-európai fegyveres erők és fegyverzet csökkentésről Bécsben folytatott tárgyalásokon a nyugati országok továbbra is egységes taktikához tartják magukat, amely abból a számításból indul ki, hogy egyoldalú előnyt szereznek és ezzel akadályozzák az enyhülés kiterjedését katonai területre.

Munkánkban valószínűleg abból kell kiindulni, hogy a nyugat-európai integráció folyamata nem átmeneti jellegű jelenség, hanem objektív törvényszerűség, politikai realitás, amely rányomja bélyegét a fejlődés menetére ebben a térségben a belátható jövőben. Ugyanakkor nem kevésbé fontos látni a másik oldalt: az EGK létezése nem jelenti a közösség tagállamai - többek között az NSZK, Franciaország és Anglia - közötti ellentétek felszámolását, ezeknek a gazdasági és politikai érdekekért, a nyugat-európai vezető szerepért folytatott harcában. Az imperialisták közötti ellentétek a jövőben is megnyilvánulnak, komoly válságokat szülve az EGK tevékenységében, aláásva a pilléreket nemcsak az egyes kapitalista országokon belül, de a kapitalista Európa egészében.

Elvtársak! Az európai problémákat érintve szeretném hangsúlyozni, hogy állandó figyelmünk tárgyát képezik azok a kérdések, amelyek a Német Szövetségi Köztársaság helyzetének belső és külső aspektusaival kapcsolatosak. Bennünket többek között ezen országon belüli belpolitikai fejlődés irányai nyugtalanítanak. Brandt távozása és az új kancellár Schmidt uralomra jutása - véleményünk szerint - mély belső válságot tükröz, amely átfogja a nyugatnémet társadalom életének gyakorlatilag valamennyi szféráját, a politikai- gazdasági és társadalmi élet területeit. Az ellenzéki erők támadása és ezek bizonyos sikerei az utóbbi

időben arról tanuskodnak, hogy komoly nehézségeket él át a kormánykoalíció és mindenekelőtt Németország Szociáldemokrata Pártja. Az NSZK-beli helyzet elemzésekor fontos véleményünk szerint - figyelembe venni azt a körülményt, hogy a kapitalista világon belüli válságjelenségek egyelőre kisebb mértékben érintették ezt az országot. A nyugatnémet tőkének ez ideig sikerült a maga számára kisebb veszteséggel kilábalni a gazdasági nehézségekből, de ha a válság teljes mértékben megjelenik az NSZK-ban is, úgy annak következményei ez ország belpolitikai élete számára igen veszélyes jelleget ölthetnek.

A portugáliai és görög baloldali erők sikerei, valamint az olasz és spanyol helyzet labilitása miatt aggódó USA uralkodó körök és ezek nyugat-európai szövetségesei fokozzák a reakciós erőknek nyújtott támogatást, és aktivizálják a demokratikus mozgalom elleni harcot. Az USA és más NATO-országok politikájának eredményeként nem nyer kielégítő megoldást Ciprus problémája, amely körüli helyzet továbbra is igen feszült.

Továbbra is bonyolult és feszült a helyzet a Közel-Keleten. A szituáció itt az arab országok és Izrael közötti új katonai konfliktus veszélyétől terhes.

Közel-keleti pozícióinak fenntartására, olajérdekeinek biztosítására, valamint arra törekedve, hogy megakadályozzák a szocialista államok e térségen belüli befolyásának fokozódását, az USA, mint ismeretes igyekszik javítani kapcsolatait az arab országokkal, és igyekszik megakadályozni az arabok erőfeszítéseinek egyesítését az imperializmussal az izraeli agresszióval szembeni harcban. Azonban ennek ellenére, mint a legutóbbi idők eseményei mutatják, továbbra is fennáll az a tendencia, amely az Arab Kelet országai egységének eléréséhez vezető uton lévő akadályok elhárítására irányul. Elmondható - magától értetődően bizonyos óvatossággal -,

- 12 -

hogy a rabati értekezlet eredményei megnehezítették az amerikaiaknak azt a kísérletét, hogy a genfi világkonferencia keretei közötti közel-keleti rendezést Izraelnek a szomszédos arab államokkal való szeparatista tárgyalások útján történő egyes kérdések részleges megoldásával váltsák fel. Ehhez járul hozzá, hogy az utóbbi időben a közel-keleti probléma rendezése vonatkozásában elfoglalt USA álláspont mind nagyobb csalódást vált ki az arab világban, különösen Szíriában és Egyiptomban.

A szocialista országok közel-keleti pozícióinak megerősítése vonatkozásában számunkra fontosnak tűnik L.I. BREZSNYEV elvtárs 1975 januárban sorra kerülő tárgyalása az egyiptomi, szíriai és iraki vezetőkkel.

Az USA és más nyugati hatalmak expanzív törekvései nem gyengülnek a Perzsa-öböl olajforrásokban gazdag térsége vonatkozásában, sokban éppen ez határozza meg a nyugati országok politikáját, szoros szövetségét és aktív együttműködését Irán és Szaud-Arábia reakciós rendszereivel katonai és egyéb téren. Az iráni sah a maga részéről az USA-val való együttműködést ambiciózus terveinek realizálására akarja felhasználni, a Perzsa-öböl térségén és Közép-Keleten való uralmának biztosítására, megakadályozva a szocialista közösség országai befolyásának növekedését e térségben.

A világon belüli helyzet egészségesebbé válásának folyamatába fokozatosan bekapcsolódnak Ázsia országai is, ahol mind több híve lesz a kollektív biztonsági rendszer létrehozására vonatkozó elképzeléseknek. Ugyanakkor Ázsiában továbbra is fennmaradnak a háboru tüzfészkei. Nem teljes mértékben realizálódtak a Vietnammal kapcsolatos párizsi egyezmények, nem vonták ki a külföldi csapatokat Dél-Koreából, bizonyos veszélyt rejt magában a kasmiri és pustuni problémák megoldatlansága, ami pedig Kambodzsát illeti, ott folytatódik a háboru.

Ázsiai vezető szerepre kitartóan igényt tartanak Japán uralkodó körei, amelyek nagyhatalmi törekvései az ország gazdasági hatalmának fokozódásával egyenes arányban növekednek. Japán igényei élezik az amerikai-japán ellentétet ebben a térségben. Jelenleg ezeket bizonyos mértékben fékezi az USA és Japán érdekeinek közössége "az ázsiai országok biztonságának védelme a kommunizmustól". Ugyanakkor perspektívában az amerikai japán érdekek összeütközése - számos szakértő értékelése szerint - fokozódni fog.

Kétségtelen, hogy az ázsiai helyzet alakulására a jövőben is komoly hatással lesz a kínai vezetés expanzionista politikája. Növekszik továbbá India szerepe az ázsiai problémák megoldásában.

Fontos pozitív változások mennek végbe a latin-amerikai országokban. Ennek fényes megnyilvánulása a szocialista Kuba elszigetelésére irányuló USA politika bukása. Mind több latin-amerikai ország tagadja meg az engedelmességet az amerikai imperializmusnak és találja meg az önálló fejlődés útját.

Ilyen körülmények között az USA rugalmasabb, leplezettebb politikát, az úgynevezett "egyenlő dialógus politikáját" folytatja a latin-amerikai országok vonatkozásában. E politika összefonódik a "makacs" országokra való ráhatás óvatosabb és kifinomultabb módszereivel, amelyet a CIA segítségével és Brazília, valamint Chile reakciós rendszereinek részvétele mellett valósítanak meg, amely országok Dél-Amerikában egy "antikommunista blokk" létrehozásának terveit érlelik. Az amerikai imperializmus továbbra is aknamunkát folytat mindenekelőtt a szocialista Kuba, valamint Peru, Panama és Ecuador haladó rendszerei ellen, a latin-amerikai kontinens valamennyi forradalmi ereje ellen.

Afrikában befejeződéshez közeledik a dekolonizációs folyamat, több országban megerősödnek a haladó rendszerek. Egyidejűleg fokozódik az USA és szövetségeseinek behatolása az afrikai kontinensre, amely számukra nagy érdeket képvisel, mindenekelőtt mint fontos stratégiai nyersanyagforrás. Felhasználva e térségen belüli labilitást, a fiatal afrikai államok égető tőke- és műszaki segítség-szükségletét, a nyugati hatalmak ezen államokon belüli reakciós erőkre támaszkodva kísérletet tesznek az afrikai országokon belüli befolyásuk fokozására.

Meg kell jegyezni, hogy az amerikai imperializmus és szövetségesei az el nem kötelezett országok mozgalmát a szocialista közösséggel szembeni ellenséges utra igyekeznek terelni és gyengíteni igyekeznek e mozgalom antiimperialista jellegét.

Komoly negatív hatást gyakorol a világ helyzetére a maoisták politikája. A kínai vezetés nagyhatalmi nacionalista politikai vonala az egyik alapvető fékező tényező a nemzetközi légkör egészségesebbé válásának útján. Gyakorlatilag a maoisták lemondtak az imperializmus ellen folytatott harcról. Sőt, a szocialista közösséget tekintve fő akadályként hegemonista törekvéseik realizálása útján, a pekingi vezetők hajlandók blokkba tömörülni a monopólista burzsoázia legreakciósabb erőivel. Többek között nyíltan támogatják a NATO-t és az EGK-t és gondoskodásuk az USA és szövetségesei e katonai politikai és gazdasági csoportjainak erősítéséről még a legtöbbet tapasztalt nyugati politikusokat is elképeszti. A maoisták aktív munkát fejtenek ki a szocialista közösségen és a nemzetközi kommunista mozgalmon belüli szakítás előidézése céljából, megkísérik szembeállítani az el nem kötelezett államok mozgalmát országaink érdekeivel.

A maoisták béke és szocializmus elleni ellenséges tevékeny-

sége a nemzetközi porondon az országon belüli antimarxista és szocialistaellenes politikájuk folytatása. Kína jelenlegi belpolitikai helyzetét mindenekelőtt a labilitás, a maoista felső vezetésen belül a hatalomért folytatott szüntelen harc, a társadalmi- gazdasági problémák megoldatlansága, a háborus pszichózis és szovjetellenesség légköre jellemzi. Mindez szüntelen figyelmet követel a szocialista közösség országai részéről.

Mielőtt áttérnék az operatív helyzetre meg szeretném jegyezni, hogy a szovjet hirszerzés értékelése szerint a feszültség enyhülésének körülményei között az ellenség nemcsak, hogy nem gyengítette, hanem egyes irányokban még fokozta is aknamunkáját a szocialista országok ellen, hozzáidomítva azt a megváltozott helyzethez.

Abból indulunk ki, hogy a világban zajló folyamatok, ezen belül a feszültség enyhülése is, hatást gyakorolnak az operatív helyzetre. Ugyanakkor az operatív helyzetet egészében véve és egyenként egyes országokon belül, azok a célok és feladatok határozzák meg, amelyeket az ellenség a szocialista közösség országai ellen folytatott aknamunkájában maga elé állít, függ továbbá az általuk alkalmazott taktikai fogások, formák és módszerek jellegétől, valamint a felhasznált erőktől és eszközöktől. Ugy gondoljuk, hogy a nemzetközi feszültség enyhülésének az egész világon és az egyes országokon belüli operatív helyzetre gyakorolt hatásának elemzése nem egyszerű ügy. Megállapítható, hogy a hirszerző és elhárító tevékenység az enyhülési folyamat, pozitív momentumokat, másrészt pedig nem kevés nehézséget hoz magával. Mi nem gondoljuk, hogy nekünk sikerült tisztáznunk ezt a kérdést és sikerült végleges következtetések^{et} levonni. E kérdés egyszerű elméleti elemzése és a felhalmozott tapasztalatok egyelőre nem elegendők. Mindazonáltal bizonyos pozitív momentumok munkánk számára az enyhülés körülményei között nyilvánvalóak és kötelességünk azok maximális kihasználása.

A testvéri szocialista országok aktív és céltudatos tevékenysége, amely a feszültség enyhítésére és a békés egymás mellett élés elvének megerősítésére irányul, növeli államaink presztizsét a nemzetközi porondon. Ennek köszönhetően nő politikánk híveinek, valamint azoknak az embereknek száma, akik szimpatizálnak országainkkal, növekszik a különböző körök azon képviselőinek száma, akik ilyen, vagy olyan okok miatt érdekeltek a szocialista államokkal való kapcsolatokban. Az enyhülés, továbbá bizonyos nehézséget teremt az ellenség számára ahhoz, hogy hivatalos pozíciókból nyíltan folytathassa ellenséges propagandáját a szocialista országok ellen.

Mindez új, számunkra kedvező momentumokat teremt abban a pszichológiai atmoszférában, amelyek között dolgozunk, kibővíti azon személyek kontingensét, akik bizonyos körülmények között hajlandók velünk együttműködni. Ugyanakkor ez ismert mértékben megnehezíti az ellenség különleges szolgálatainak a szocialista országok külföldön levő intézményei és állampolgárai ellen, valamint hirszerző szolgálataink tevékenysége ellen irányuló munkáját.

Ugyanakkor nem az a véleményünk, hogy a nemzetközi feszültség enyhülésének hatása az operatív helyzetre számunkra egyoldalú előnyöket nyújt. Számos tényező, amely operatív szempontból előnyös nekünk felhasználásra kerülhet ellenségeink által is saját érdekeikben. Ezért - nézetünk szerint - feladatunk abban áll, hogy leghelyesebben tudjuk felhasználni azokat az előnyöket, amelyeket hirszerző szolgálataink számára az enyhülés nyújt, s ugyanakkor megakadályozzuk az ellenség azon kísérleteit, hogy a számára előnyös momentumokat felhasználhassa országaink állami érdekeinek megkárosítására. Ebben van - úgy gondoljuk - harcunk egyik alapvető sajátossága a jelen szakaszban.

A nemzetközi feszültség enyhülésének körülményei között az

ellenség tovább fokozza hirszerző és aknamunkáját a szocialista közösség országai ellen, a kialakult helyzet saját érdekében történő felhasználására törekedve, az ideológiai diverzió széleskörű megszervezése, a szocialista közösség országai kül- és belpolitikájának kompromittálása az országainkban levő különböző antiszocialista elemek erkölcsi és anyagi támogatása céljából.

Az utóbbi években az ügynöki operatív helyzet sok kapitalista országban észrevehetően rosszabbodott. A feszültség enyhülése ellenére megnövekedett a szocialista közösség országainak külföldön levő intézményei és állampolgárai ellen irányuló provokációk és egyéb ellenséges akciók száma. Ennek során az ellenség a legkülönbözőbb eszközöket és módszereket felhasználja: a tömegmértékű kémhisztéria kampányt, a szocialista országok állampolgárainak fokozott figyelését, ezek letartóztatását és kiutasítását, széleskörűen alkalmazva az operatív technikát.

Fokozódott az ellenség, mindenekelőtt az USA beszerző munkája a Szovjetunió és a szocialista közösség többi országa állampolgárai ellen. Gyakoribbá váltak azok a kísérletek, amelyek arra irányultak, hogy állampolgárainkat a hazájukba történő vissza nem térés irányába orientálják. A szocialista országok elleni aknamunkában az ellenség mind gyakrabban használja fel különleges szolgálatainak segítségével az un. "nem kormányzati" intézményeket és szervezeteket, az ideológiai diverzió különböző központjait és szerveit, a cionista, nacionalista és antiszocialista emigráns szervezeteket.

Az utóbbi időben az ellenség különleges szolgálatai még nagyobb figyelmet fordítanak a szocialista közösség országainak hirszerző szolgálatai ellen folytatott harcra. Az ellenség által alkalmazott, különösen elterjedt és legveszélyesebb módszerre vált az ellenséges különleges szolgálatok ügynökségének

hírszerzőink felé történő tálalása. Egyes esetekben az ellenség még arra is hajlandó, hogy tálalt személyen keresztül egyes, érdeklődésre számottartó hírszerző információt is átadjon. A tálalt személy felhasználásával kapcsolatos intézkedés realizálását az ellenség rendszerint a számára legelőnyösebb pillanatban hajtja végre azzal a céllal, hogy országainknak politikai károkat okozzon és antiszocialista propagandakampányt fujjon fel.

Felhívja a figyelmet magára az ellenségnek az a törekvése, hogy kompromittálja a szocialista közösség országainak hírszerző szerveit és országaink állambiztonsági szerveit egészében véve, hogy úgy állítsa be azokat, mint a nemzetközi feszültség enyhülésének ellenségeit.

Külön hangsúlyozni kell, hogy a szocialista közösség országai ellen irányuló aknamunkában a legaktívabb szerepet továbbra is az USA különleges szolgálatai játsszák, amelyeknek tevékenysége - mint ismeretes - globális jellegű. E különleges szolgálatok a szocialista közösség országai ellen irányuló legnagyobb akciók fő szervezőiként lépnek fel.

Jelentős mértékben fokozták ellenünk aknamunkájukat az NSZK, Anglia, Franciaország, Olaszország, Kanada, Törökország, Irán és Japán különleges szolgálatai. E tevékenység tervezése és koordinálása mind az imperialista hatalmak katonapolitikai tömbjeinek keretein belül, mind kétoldalú alapon történik.

Nekünk nyilvánvalóan figyelmet kell fordítanunk arra a körülményre, hogy az utóbbi időben Ázsiában, Latin-Amerikában és Afrikában a pronyugati orientációjú fejlődő országok hírszerző és elhárító szolgálatainak gyors erősödése figyelhető meg. Az imperialista államok különleges szolgálatainak segítségével és a velük való együttműködésben e fejlődő országok

különleges szolgálatai jelenleg olyan helyzetben vannak, hogy jelentős károkat tudnak okozni nekünk.

Ami a KNK-t illeti, ott az operatív helyzetet már több éve a különleges szolgálatok szocialista közösség országainak állampolgárai és intézményei ellen irányuló aktív ellenséges tevékenysége jellemzi.

Néhány szovjet diplomata letartóztatása és kiutasítása ebben az évben, a szovjet helikopter személyzetének letartóztatása és az ellenük történő bírósági eljárás előkészítése, valamint a szovjet állampolgárok elleni egyéb provokációk arról tanuskodnak, hogy a KNK hatóságai és különleges szolgálatai tovább növelik erőfeszítéseiket ellenséges tevékenységük terén.

A KNK különleges szolgálatai az utóbbi időben kiszélesítették velünk szembeni ellenséges tevékenységüket mind az ázsiai, latin-amerikai és afrikai országokban, mind a nyugati országokban, ahol kapcsolatokat létesítenek az antiszocialista emigráns és nacionalista szervezetekkel abból a célból, hogy közös akciókat hajtsanak végre velük a szocialista közösség országai ellen.

Az új körülmények között az ellenség különleges szolgálatai változatossá teszik munkájuk taktikáját és módszereit. A kapitalista államok hirszerzése beszerző munkájában mind gyakrabban folyomodik a harmadik országok területének, az "idegen zászlók" felhasználásához. MI megszoktuk azt gondolni, hogy az ellenség alapvetően az anyagi érdekeltség tényével operál, korrump elemekkel való kapcsolatokat keres. Ugyanakkor az utóbbi időben e különleges szolgálatok szintén kezdték bevezetni az "eszmei alap"-ot kapcsolataik megteremtésénél, igyekeztek ügynökségüket az un. másként gondolkodók közegeből kiválasztani. Bár a Szovjetunióban és a többi szocialista országban nincs széles bázis az ellenség ilyen jellegű munkájának sikeréhez, azonban egyes jöttmentek /kalandorok/ mindig akadnak.

Munkánk során néha hosszabb idő folyamán nem ismerjük fel az ellenség tálat személyeit és a velünk folytatott operatív játszmáikat, az ellenség különleges szolgálatait gyakran igen kitartóak és türelmesek, sokszor évekig nem lépnek kapcsolatba felénk tálat ügynökségükkel.

Ezzel kapcsolatban nyíltan be kell ismerni, hogy mi egyelőre még nem teljes mértékben ismerjük az ellenségnek a szocialista közösség országai ellen irányuló tevékenysége egyes sajátosságait, nem eléggé elemeztük annak munkamódszereit a jelen körülmények között.

Az ellenség munkájára vonatkozó bizonyos tanulságokat levontunk azoknak a sikertelenségeknek alapján, amelyekre az utóbbi időben sor került. Ilyen értelemben a sikertelenségek lehetővé tették számunkra, hogy jobban kiismerjük az ellenség tevékenységét. Magától értetődik, hogy a dolgokat egészségesen kell szemlélni: harc sikertelenség és melléfogások nélkül nem létezik. Ugyanakkor le kell vonni belőlük a tanulságokat, kerülni kell a hibákat és meg kell akadályozni a munkában az indokolatlan kockázatot.

Természetesen számolunk azzal, hogy az ellenségnek a szocialista országok hirszerző és elhárító szervei ellen folytatott tevékenysége nem öncél. Az ellenség fő törekvése a szocialista közösség állambiztonsági érdekei ellen, ezen országok társadalmi rendszere ellen, a szocialista országok nemzetközi pozícióinak aláásására irányul. És ha az ellenség időnként fő csapásait hirszerző és elhárító szerveinkre méri, úgy ez azért történik, hogy eltávolítsák az utból azokat az akadályokat, amelyek az imperialista hatalmak uralkodó körei alapvető céljainak elérése előtt állnak.

Meggyőződéssel állitható, hogy a jövőben, függetlenül attól, hogy hogyan halad előre az enyhülési folyamat, a szocialista

közösség országai elleni munka továbbra is az ellenség különleges szolgálatainak fő és elsődleges feladata marad.

Várható továbbá, hogy a szocialista közösség országainak hirszerző szervei ellen folytatott harc az USA-val szövetséges és az attól függő országok különleges szolgálatainak aktívabb bevonásával és felhasználásával, a hirszerzés és elhárítás legmodernebb technikai eszközeinek alkalmazásával folyik majd.

Mindez jelentős mértékben bonyolultabbá teszi azoknak a feladatoknak végrehajtását, amelyek hirszerző szerveink előtt állnak. Éppen ezért munkánkban a további koordináció és együttműködés kérdése a jelen szakaszban rendkívül fontos jelentőségűvé válik. Ez mindenekelőtt tevékenységünk olyan területeire vonatkozik, mint az ellenség terveire és szándékaira vonatkozó titkos információk megszerzése, hatékony aktiv intézkedések végrehajtása, külföldi elhárító feladatok végrehajtása.

A jelenlegi nemzetközi és operatív helyzet, valamint az ellenség aknamunkájának sajátosságai lényegesen növelik a szocialista országok hirszerző szerveinek szerepét. A szovjet hirszerzők a párt Központi Bizottságával és a kormánnyal szembeni kötelességüket abban látják, hogy időben felfedjék az ellenség terveit és megakadályozzák azon kísérleteit, amelyek a szocialista közösség egységének, biztonságának, védelmi és gazdasági potenciáljának aláásására irányulnak, hatékonyan közreműködjenek a szocializmus ügye számára előnyös külpolitikai intézkedések kidolgozásában és megvalósításában.

A "hidegháboru" elleni harcban elért észrevehető sikerek és a nemzetközi feszültség enyhülésének körülményei között egyetlen pillánatra sem gyengíthetjük politikai éberségünket, állandóan a mobilizált készenlét állapotában kell lennünk, aktívan és támadóan kell tevékenykednünk.

- 22 -

Hírszerző munkánk legfontosabb területe továbbra is a titkos információk megszerzése és azok objektív elemzése marad.

A fő feladat - véleményünk szerint -, amelyet hírszerző szerveinknek e téren meg kell oldaniuk, továbbra is az, hogy időben felfedjék az ellenség háborús készülődésének terveit, különösen az országaink ellen irányuló esetleges rakéta-nukleáris támadásra vonatkozó terveket.

Ezzel egyidejűleg elsődleges jelentőséget tulajdonítunk az USA és szövetségesei azon konkrét terveinek időben történő felfedésére, amelyek országainkon belül a szocialista rendszer aláásására, ezen országok egységének bomlasztására, a szocialista közösség országai külpolitikai vonalának akadályozására, ezen országok nemzetközi pozícióinak gyengítésére, a nemzetközi kommunista mozgalom elleni aknamunka megvalósítására irányulnak. Számunkra ugy szintén igen fontos, hogy állandóan tisztában legyünk a kapitalista államoknak a szocialista országokkal való kapcsolatok fejlesztésére vonatkozó szándékaival.

Nagy jelentőségű a szocialista közösség országainak és a velük baráti viszonyban álló államoknak biztonságát és állami érdekeit veszélyeztető válságszituációk érlelődéséről és ezek alakulásáról /Közel-Kelet, Ciprus, Indokina/ szóló információk megszerzése.

A testvéri szocialista országok érdekei azt követelik tőlünk, hogy rendszeresen szerezzünk adatokat a kapitalista államok alapvető nemzetközi problémákra vonatkozó álláspontjáról /európai biztonság, a fegyveres erő és fegyverzet csökkentés Közép-Európában, a katona-politikai tömbök tevékenysége, a nyugat-európai integráció, az ázsiai kollektív biztonság stb/, valamint az említett államok közötti ellentétekről.

Szükségesnek tartjuk, hogy nagyobb figyelmet fordítsunk a kapitalista országoknak a fejlődő államokra vonatkozó, az ázsiai, latin-amerikai és afrikai országokon belüli nemzeti felszabadító mozgalmakkal kapcsolatos terveinek és Nyugat azon kísérleteinek felfedésére, amelyek a szocialista országok e térségen belüli pozícióinak aláásására és e térségen belüli haladó rendszerek megdöntésére irányulnak.

Különös jelentőségre tesz jelenleg szert annak szükségessége, hogy információkat szerezzünk a pekingi vezetésnek a testvéri országok ellen irányuló tevékenységéről és szándékairól, azon kísérleteiről, hogy szakadást idézzon elő a szocialista közösségen belül. Figyelemmel kell kísérni Kína és az USA, valamint a többi nyugati hatalom közötti kapcsolatok alakulását, valamint a Japánnal való viszonyt, a kínaiak tevékenységét a fejlődő országokban, továbbá a belpolitikai helyzet alakulását magán Kinán belül.

Valamivel részletesebben szeretnék foglalkozni a tudományos-műszaki hirszerzés jelen körülmények közötti fokozásának fontosságával egészében véve és annak információs munkájával a legfontosabb problémákat illetően.

Az Egyesült Államok és NATO-beli szövetségesei az utóbbi időben nagy figyelmet fordítanak a tudományos-technikai forradalom vívmányainak különösen katonai célból történő felhasználására. Most már nemcsak a meglevő fegyver rendszerek és haditechnika minőségi tökéletesítéséről van szó, hanem elvileg teljesen új /sugár, molekuláris-genetikai, geofizikai stb./ tömegpusztító fegyverfajták létrehozásáról.

Ezzel kapcsolatban a tudományos-műszaki hirszerzés legfontosabb feladata az erőfeszítések koncentrálása olyan megbízható információk megszerzésére, amelyek az USA és NATO-beli szövetségesei, valamint Japán tudományos és technikai fejlődés terén elért vívmányaira és terveire, valamint a

tudományos-kutató és kísérleti-konstruktóri eredmények katonai téren történő felhasználására vonatkoznak.

A fegyverzet minőségi tökéletesítésének kérdésében az ellenség rendkívüli jelentőséget tulajdonít a perspektivikus tudományos kutatásoknak. Például, az 1975-ös költségvetési évben az USA hadügyminisztérium tudományos-kutató és kísérleti-konstruktóri munkáira mintegy 9 milliárd dollárt irányoztak elő. Jelentős összegeket fordítanak az olyan stratégiai fegyverfajtákra, mint a "Trident" víz alatti bázisu rakétarendszer; a földi bázissal rendelkező "Minutemen" interkontinentális ballisztikus rakéták, a B-1 új stratégiai bombázók. Megkezdődtek a munkálatok a stratégiai rakéták új családjának létrehozására, amelyeket a repülőgépek fedélzetén terveznek elhelyezni. A stratégiai fegyverek új rendszereire vonatkozó információk aktív gyűjtése ezért a hírszerzés egyik legfontosabb feladata.

Az USA hadügyminisztériumának perspektivikus tervei arról tanuskodnak, hogy megnövekedett az érdeklődés a kozmikus tér iránt, amelynek szerepe a stratégiai és katonai célok elérésében jelentősen megnőtt. Ez a körülmény azt a feladatot állítja eléink, hogy kísérjük figyelemmel a kozmikus tér ellenségeink által katonai célokra történő felhasználásának problémáját.

Az USA állandóan szélesíti a világ óceánjainak kutatása terén folytatott munkálatok méreteit, amelyet szintén fontos stratégiai területnek tekint. Ezzel kapcsolatban fontos feladat az új típusú stratégiai tengeralattjárókra, a tengeralattjárókkal szembeni védelmi rendszerekre, a stratégiai fegyvereknek és tengeralattjáró támaszpontoknak a tengerfenéken történő elhelyezésére vonatkozó információk megszerzése.

Az Egyesült Államok nagy figyelmet fordít a katonai problémák

és költségek szféráján belüli partnerség kérdésére a NATO keretein belül. Ezzel kapcsolatban a tudományos-műszaki hirszerzésnek - véleményünk szerint - állandó figyelmet kell fordítania a NATO-országok fegyverzete tökéletesítésének kérdésére.

A tudományos-műszaki hirszerzés figyelmét a KNK rakéta-nukleáris potenciáljának felfedésére is rá kell irányítani. Nem szabad figyelmen kívül hagyni egyes országok /Izrael, Irán, Brazília/ olyan terveit sem, amelyek saját atomfegyver létrehozására irányulnak.

Mint ismeretes a tudományos-műszaki hirszerzés bizonyos mértékben hozzájárul a szocialista közösség népgazdasági feladatainak sikeres megoldásához. Figyelembe véve e munka fontosságát, fokoznunk kell azon információk megszerzését, amelyek a kapitalista országoknak a gazdaság, tudomány és technika döntő területein elért vívmányaira, többek között a tudományos-technikai haladás szempontjából és a szocialista közösség gazdasági integrációs feladatainak megoldása szempontjából érdeklődésünkre számot tartó kérdésekre vonatkoznak.

Szeretném megjegyezni, hogy mint mindannyiunk számára nyilvánvaló, az információk megszerzése nem öncél. Ha mi megszereztük az információt, de nem találtuk meg felhasználásának lehetőségét, úgy következésképpen felesleges volt minden erő és eszköz, amelyet annak megszerzésére fordítottunk.

Szükségesnek tartjuk hangsúlyozni továbbá, hogy szilárd meggyőződésünk szerint egyformán fontos jelentőséget kell adni mind az operatív egységeknek, amelyek az információt megszerzik, mind azoknak, amelyek azt realizálják, mind pedig azoknak az egységeknek, amelyek azok alapján aktív intézkedéseket dolgoznak ki és hajtanak végre.

Közös tevékenységünk fontos területe, a titkos információk megszerzése mellett, az olyan támadó akciók megvalósítása, amelyek mindenekelőtt országaink külpolitikai vonala megvalósításának elősegítésére, a szocializmus pozícióinak erősítésére és az ellenség befolyásának gyengítésére irányulnak.

A tanácskozáson véleménycserét szeretnénk folytatni azokról a fő irányokról, amelyekre a hírszerzések fő erőfeszítései koncentrálniuk kell az aktív intézkedések tervezése és megvalósítása terén.

Véleményünk szerint az egyik ilyen irány a szocialista országok egyeztetett külpolitikai vonala megvalósításának, a nemzetközi helyzeten belüli pozitív előrelépések megerősítésének és fejlesztésének teljes mértékű elősegítése. Ez irányu munkánkban már összegyűltek bizonyos tapasztalatok, amelyeket sokoldalúan fel kell használni.

Az egyik legaktuálisabb feladata többek között az összeurópai értekezlet közeljövőben történő sikeres befejezésének elősegítése.

Véleményünk szerint lankadatlan figyelmet kell fordítani olyan aktív intézkedések végrehajtására, amelyek célja az imperialisták és kínai szakadárok minden olyan kísérletének megghusítása, amelyek a szocialista közösség összeforrottságának megsértésére irányulnak.

Az imperializmus és citadellája, az Egyesült Államok nemzetközi pozícióinak gyengítésére és aláásására irányuló aktív intézkedések végrehajtása számára széleskörű lehetőséget nyújt az imperialista államok között és ezen országon belüli ellentétek kihasználása, különösen a kapitalista világ gazdasági és társadalmi életén belüli válságjelenségekkel kapcsolatban, amelyek az utóbbi időben olyan élesen megnyilvánultak.

Ha az aktiv ráhatás feladatairól beszélünk a világ egyes térségeit illetően, úgy jelenleg kedvező helyzet alakul ki aktiv intézkedések végrehajtására például Nyugat-Európában. Ennek során a következőkre gondolunk: a NATO-n belüli el-lentétek kiéleződése a ciprusi válsággal kapcsolatban, az USA és európai szövetségesei közötti, az EGK-n belüli el-lentétek, a Portugáliában és Görögországban történt változá-sok, a forrongás jelei Spanyolországban, a politikai labili-tás Olaszországban. Mindez gyengíti a NATO katonapolitikai blokkját, megnehezíti az USA "európai politikáját", és kül-politikai vonalának más térségekben történő megvalósítását.

Fontos jelentőségűnek tartjuk az ázsiai, latin-amerikai és afrikai országokon belüli haladó rendszerek és erők, nemzeti felszabadító mozgalmak támogatását célzó akciókat.

A legkomolyabb figyelmet a válsághelyzetek keletkezésével és alakulásával kapcsolatos akciók végrehajtására kell for-dítanunk. Jelenleg ez mindenekelőtt Közel-Keletre és Cip-rusra vonatkozik, valamint Latin-Amerikára, arra a kontinens-re, ahol az osztályharc, - különösen az utóbbi időben - sok országot ráz meg.

Az aktiv intézkedési munka terén lényeges helyet kell el-foglalniok azoknak a közös erőfeszítéseknek, amelyek a szocializmus érdekeit eláruló maoisták szakadár politiká-jának leleplezésére irányulnak. A kínai szakadárak elleni munkát internacionalista kötelességünknek tekintjük és azt a festvéri hirszerző szervekkel együttműködve szándékozunk megvalósítani.

Mint a hirszerző tevékenység más területein is, az aktiv intézkedési munka sikere is döntő mértékben attól függ majd, mennyire lesz szervezett és koordinált fellépésünk.

Ezért célszerűnek látszik teljes mértékben fejleszteni a testvéri hirszerzések együttműködését aktív intézkedések terén a legaktuálisabb problémákkal kapcsolatos nagyméretű akciók kidolgozása és végrehajtása felé orientálódva.

Nagy jelentőséget tulajdonítunk az aktív intézkedéseknek. Ennek szerepe és jelentősége évről-évre nő. Számunkra különösen jó, ha ilyen irányú erőfeszítéseink elősegítik pártunk Központi Bizottsága nagy külpolitikai intézkedéseinek megvalósítását, olyan problémák megoldását, amelyek az egész szocialista közösség érdekeit érintik. Ugyanakkor - be kell vallani az akciók távolról sem mindig találják célba. Nem ritkák azok az esetek, amikor azt lehet mondani, hogy formálisak, jelentéktelenek és kevésbé lényegesek.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az aktív intézkedések akkor maximális hatásúak, ha azok valamilyen konkrét, reális eseménnyel kapcsolatban kerültek kidolgozásra és megvalósításra, akkor az élettől való elszakítottágukkal nem idéznek elő értetlenséget éppen azoknál, akikre hatni lennének hivatottak. Be kell vallani, hogy ilyen vonatkozásban még van mit tanulnunk ellenségeinktől. Sok példát lehetne felhozni arra, hogy az ellenség hogyan használja fel az országainkban megjelenő mindenféle rémhireket, az egyes - első pillantásra jelentéktelennek tűnő jelenségeket, figyelembe veszi a hangulatokat és ügyesen alkalmazkodik hozzájuk.

Nekünk is az a mély meggyőződésünk alakult ki, hogy a nagyméretű aktív intézkedések csak akkor lehetnek sikeresek és hatékonyak, ha azokat - a szó szoros értelmében - tudományos alapon dolgozzák ki. Ezért a megfelelő érdekelt hatóságok, tudósok, egyik vagy másik terület szakértőinek részvétele ezen intézkedések kidolgozásában, szükséges dolog.

Különös gondunk tárgyát képezi az operatív bázis rendszeres

bővítése és erősítése, a szükséges ügynökség és kapcsolatok megteremtése a befolyásos politikai, üzleti körökön, a sajtón és a társadalmi szervezeteken belül.

Az aktív intézkedések éles perspektivikus fegyver a hírszerzés kezében. Sajnos mi még távolról sem teljes mértékben használjuk ki a rendelkezésre álló lehetőségeket a hírszerző tevékenység e területén. Készek vagyunk a legszélesebb körű együttműködésre és az aktív intézkedések kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos problémák bármilyen szinten történő megvitatására.

Igazolja magát az a gyakorlat, hogy a hírszerző szervek aktív intézkedések vonalán akkor egyeztessék a munka alapvető irányait és állítsanak össze közös tervet egyes akciókra és problémákra vonatkozóan, amikor azt a konkrét feltételek diktálják. Fontos jelentőségű e téren a munkával kapcsolatos tapasztalatcsere tökéletesítése és a végrehajtott akciókra vonatkozó kölcsönös információcsere.

A külső elhárítási munka, a csekista tevékenység egyik legfontosabb irányának néhány kérdése.

Figyelembe véve, hogy a szocialista közösség országai ellen irányuló aknamunkájában az utóbbi időben az ellenség mind nagyobb szerepet szán különleges szolgálatainak, ideológiai diverziós központjainak, cionista, szocialistaellenes emigráns és egyéb reakciós szervezeteknek, fontos kiegészítő intézkedéseket eszközölni a kapitalista országokban folytatott elhárítási munka fokozása céljából.

Az ellenség aknamunkájával szembeni ellentevékenységünk külföldön két alapvető vonalon folyik: az egyik - a különleges szolgálatok és egyéb aknamunkával foglalkozó központok ellen

- 30 -

irányuló aktív támadó akciók, a másik - védelmi intézkedések állampolgáraink és intézményeink ellen az ellenség részéről történt cselszövésekkel szemben. Az élet a támadó és védelmi intézkedések ilyen jellegű összekapcsolódásának hathatóságát és hatékonyságát igazolja.

Az ügynöki behatolás az ellenség különleges szolgálataiba, ügynökségünk tálalása és az operatív játszmák, valamint ügynökség kialakítása az ideológiai diverziós központokban és a szocialistaellenes szervezetekben teljesen nélkülözhetetlenek. Csak ilyen módon válik igazán lehetővé, hogy időben megbénítsuk és gyengítsük az ellenség országaink ellen, valamint külföldön levő állampolgáraink és intézményeink ellen irányuló aknamunkáját. Ez fontos továbbá a testvéri hirszerző szervek munkája biztonságának szempontjából is. Tevékenységünknek ez a területe igen bonyolult és hirszerző apparátusunktól nagy ügyességet, komoly feszített munkát igényel. Ugyanakkor nem szabad sajnálni ennek elérésére irányuló erőfeszítéseket.

Mély meggyőződésünk, hogy sikeresen boldogulunk e feladat megoldásával, ha egyesítjük erőfeszítéseinket, koordinálni fogjuk operatív intézkedéseinket és együttműködünk e területen, természetesen a konspiráció követelményeinek figyelembevételével.

Ezzel egyidejűleg fontos folytatni és teljes mértékben fokozni apparátusaink együttműködését a védelmi intézkedések terén, a szocialista közösség országainak a kapitalista országokban levő állampolgárai és intézményei biztonságának biztosítása terén kifejtett munkánkban. Az ellenség különleges szolgálatainak aktivizálódásával kapcsolatban ez a feladat rendkívüli jelentőségűvé válik.

Hirszerző szerveink előtt álló feladatok sikeres megoldásának szükséges garanciáját mi a hirszerző munka formáinak és

módszereinek állandó tökéletesítésében, az ügynöki apparátus rendszeres erősítésében és kiszélesítésében látjuk. Ugy gondoljuk, hogy az ügynökség képezte, képezi és valószínűleg még hosszú ideig ez fogja képezni a hirszerző munka alapját.

Magától értetődik, hogy az idő, a kialakult körülmények megfelelő változásokat hoznak az ügynöki munkához való hozzáállásban. Arra a következtetésre jutunk, hogy távolról sincs értelme minden objektumban ügynökségre szert tenni. Egyes helyeken társadalmi kapcsolatokkal való munkára korlátozhatjuk tevékenységünket, más objektumokban azonban az ügynökség feltétlenül szükséges. Itt komplex kérdések, politikai és operatív jellegű kérdések merülnek fel. E problémával kapcsolatos konkrét következtetéseken még dolgoznunk kell figyelembe véve az összegyűlt tapasztalatokat és az előttünk álló feladatokat.

Teljesen nyilvánvaló, hogy változtatnunk kell a munka egyes formáin és módszerein, azokon, amelyek az ellenség előtt már ismertté váltak, úgyesen össze kell hangolni a hirszerző és elhárító egységek munkáját, legális és illegális pozíciókból, szélesebben és hatékonyabban kell alkalmazni az operatív technikát, minden lehető módon növelni kell akcióink szakmai színvonalát. Ma a "szakmai hozzáértés" fogalma tágabb és sokrétűbb, bonyolultabb és nagyobb felelősséget feltételező.

Továbbra is igen bonyolult probléma a hirszerző intézkedések konspirációja és lebonyolításának biztonsága. Éppen az enyhülés körülményei között válik még aktuálisabbá az a feladat, hogy a minimumra csökkentsük a lebukások veszélyét, amelyeket az ellenség zajos propaganda kampányok felfújására használhat fel.

A nemzetközi helyzet alakulásának bonyolult jellege, a nem-

zetközi küzdőtéren az osztályharc alakulásának sajátossága, a tudományos-technikai haladás hatása a társadalmi élet minden területére, mindez új momentumokat visz a hirszerző tevékenységbe, fokozott követelményeket támaszt annak kádereivel szemben.

Az ilyen követelményeknek megfelelő hirszerző - véleményünk szerint - mindenekelőtt a marxista-leninista elmélet, a nemzetközi és egyéb problémák alkotó ismereteivel felfegyverzett politikai harcos, aki osztály pozíciókból értékelni tudja a lezajló eseményeket, aki képes arra, hogy megfelelő hatást gyakoroljon azokra a személyekre, akikkel külföldön dolgoznia kell.

A hirszerzőt a rábizott ügy iránti kötelezettség és felelősség érzése, országa és a szocialista országok nagy közössége iránti büszkeség kell, hogy eltöltse. Ezzel kapcsolatban nagy jelentőségűnek tartjuk a hirszerzők eszmei-politikai edzettségének, a vezető állomány és a pártszervezetek e magas tulajdonságoknak a munkatársakban történő kinevelésére irányuló nevelő munkáját.

A világ politikai és operatív helyzetében végbement változások és a szocialista közösség országai állambiztonsági hirszerző szolgálatainak megnövekedett felelőssége erőfeszítéseinek fokozottabb egyesítését követeli tőlünk. Együttműködésünk és kölcsönös kapcsolatunk, az állandó tapasztalatcsere az ellenségeinkkel szemben folytatott harc sikerének, tevékenységünk célirányossága és hatékonysága biztosításának garanciája.

Nagy megelégedéssel állapítjuk meg, hogy a testvéri szocialista országok hirszerző szerveinek együttműködése évről-évre erősödik valamennyi vonalon. Ellenünk az összes kapitalista ország különleges szolgálatait egyesült erőfeszítéssel fejtik ki

- 33 -

tevékenységüket. A legerősebb és leghatékonyabb fegyver, amelyet velük szembeszegezhetünk, ez egységünk és összeforrottságunk.

Felhasználva a kínálkozó lehetőséget őszinte és mély köszönetünket fejezzük ki a testvéri országok hirszerzése vezetőinek és munkatársainak azért a segítségért, amelyet mindennapos munkájuk során nyújtanak nekünk azon feladatok végrehajtásában, amelyet az SZKPKB és a szovjet kormány, valamint az Állambiztonsági Bizottság vezetése állított hirszerzésünk elé.

Elvtársak!

Számolunk azzal, hogy együttműködésünk távolról sem minden kérdése kerülhet megoldásra itt az értekezleten. Ugyanakkor meghatározhatjuk hirszerző tevékenységünk közeljövőre vonatkozó fő elvi irányait. Ugy érezzük, hogy erre szükségünk van az előttünk álló feladatok megoldására irányuló közös erőfeszítések hatékonyságának növelése céljából.

Nagy érdeklődéssel vártuk ezt az értekezletet és meggyőződésünk, hogy a plenáris üléseken történő véleménycsere folyamán és a kétoldalu találkozók során az értekezlet résztvevői további munkájuk számára sok hasznos dolgot merithetnek. Ez kétségtelenül növeli majd hirszerző szolgálataink hozzájárulását a szocialista közösség országai érdekeinek és biztonságának védelme terén előttünk álló közös feladatok megoldásához.

Az együttműködés kérdéseiben mi továbbra is testvérpártjaink Központi Bizottságairól veszünk példát, amelyek mindig egyeztetetten, szoros egységben lépnek fel.

Köszönöm figyelmüket.